

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 360
van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**
datum: 16 februari 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Winwinlening - Evolutie

De Winwinlening werd in 2006 gelanceerd als instrument om particulieren aan te moedigen geldmiddelen ter beschikking te stellen van jonge ondernemers. De bedoeling was dat het voor deze jonge ondernemers gemakkelijker zou worden om in hun directe omgeving startkapitaal te vinden.

De Winwinlening is een achtergestelde lening met een looptijd van 8 jaar. Initieel was de regeling gericht op startende ondernemers, maar vanaf 1 januari 2011 is de regeling uitgebreid tot alle kmo's. Tevens werd de regeling flexibeler gemaakt, door onder andere in de mogelijkheid te voorzien van vervroegde terugbetaling en tussentijdse aflossingen. Volgens de huidige regeling kan een kredietnemer tot een bedrag van 200.000 euro Winwinleningen aangaan met een maximum van 50.000 euro per kredietgever.

1. Kan de minister voor de periode 2006-2014 een jaarlijks overzicht geven van:
 - a) het aantal ingediende aanvragen;
 - b) het aantal goedgekeurde aanvragen;
 - c) het aantal geweigerde aanvragen?
2. Kan de minister voor de sub deelvraag 1 bedoelde aantallen een opdeling geven van de cijfers naargelang van het type aanvrager (starter of andere kmo) voor de periode vanaf de uitbreiding van de regeling?
3. Kan de minister voor de periode 2006-2014 een jaarlijks overzicht geven van:
 - a) de bedragen die in het kader van de sub deelvraag 1a bedoelde aanvragen werden aangevraagd;
 - b) de bedragen die in het kader van de sub deelvraag 1b bedoelde aanvragen werden goedgekeurd;
 - c) de bedragen die in het kader van de sub deelvraag 1c bedoelde aanvragen werden geweigerd?
4. Kan de minister voor de sub deelvraag 3 bedoelde bedragen een opdeling geven van de cijfers naargelang van het type aanvrager (starter of andere kmo) voor de periode vanaf de uitbreiding van de regeling?
5. Initieel bedroeg het bedrag (in hoofdsom) dat een kredietnemer kon ontleen bij één of meerdere kredietgevers 50.000 euro. Vervolgens werd dit verhoogd tot maximaal

100.000 euro. Heden kan een kredietnemer in het kader van één of meerdere Winwinleningen maximaal 200.000 euro ontlenen.

- a) Hoe kan deze uitbreiding geëvalueerd worden? In welke mate wordt van deze uitbreiding gebruik gemaakt?
 - b) Kan de minister een overzicht geven van de statistische verdeling van de aangevraagde en goedgekeurde bedragen per kredietnemer? Hoeveel kredietnemers ontlenen bijvoorbeeld. het maximale bedrag van 200.000 euro?
 - c) Kan de minister een overzicht geven van de statistische verdeling van de aangevraagde en goedgekeurde bedragen per kredietgever? Hoeveel kredietgevers lenen het maximaal bedrag van 50.000 euro uit?
6. De regeling voorziet in een dubbel fiscaal voordeel voor de kredietgever: enerzijds een jaarlijks belastingkrediet voor de hele looptijd van de lening, en anderzijds een eenmalig belastingkrediet in het geval dat een gedeelte van de Winwinlening niet wordt terugbetaald door de kredietnemer.
- a) Kan de minister voor de periode 2006-2014 een jaarlijks overzicht geven van de kostprijs voor de Vlaamse begroting van de jaarlijkse belastingvermindering/belastingkrediet?
 - b) Kan de minister voor de periode 2006-2014 een jaarlijks overzicht geven van de kostprijs voor de Vlaamse begroting van de eenmalige belastingvermindering/belastingkrediet in geval van niet-terugbetaling door de kredietnemer?
 - c) In hoeveel gevallen werd een niet-terugbetaling door de kredietnemer vastgesteld? Graag een jaarlijks overzicht voor de periode 2006-2014.
 - d) Hoeveel bedragen de jaarlijkse beheerskosten van de Winwinregeling?
 - e) Welke bedragen zijn voorzien in de BGO 2015 (begrotingsopmaak) in het kader van de Winwinregeling?
7. Op 25 november 2010 ontving de Vlaamse Regering een ingebrekestelling van de Europese Commissie m.b.t. de Winwinlening. De Europese Commissie oordeelde dat de maatregel zou ingaan tegen het vrij verkeer van personen en kapitaal. De tegenargumentatie van de Vlaamse Regering werd door de Europese Commissie niet weerhouden, wat leidde tot een met redenen omkleed advies op 21 februari 2013. Teneinde een dagvaarding voor het Europees Hof van Justitie te vermijden, werd middels een aanpassing van de Winwinregeling tegemoet gekomen aan de Europese bezwaren.

Wat is de stand van zaken? Wanneer werd het inbreukdossier geklasseerd? Zijn er heden nog Europese opmerkingen m.b.t. de huidige regeling?

ANTWOORD

op vraag nr. 360 van 16 februari 2015
van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

1. a) Tabel 1: Ontvangen Winwinleningen 2006 – 2014

	2006	2007	2008	2009	2010
Bedrag	3.642.700,00	9.691.503,00	8.154.923,29	9.524.997,00	7.988.471,36
Aantal	144	364	306	372	321

	2011	2012	2013	2014
Bedrag	30.315.058,86	40.298.428,14	50.908.121,65	55.982.386,34
Aantal	1097	1441	1848	2081

Sinds 1 januari 2011 worden aanvragen van Winwinleningen onmiddellijk, na het invullen van de Winwinlening op de web-applicatie, ontvangen door Waarborgbeheer nv.

b) Tabel 2: Geregistreerde Winwinleningen 2006 – 2014

	2006	2007	2008	2009	2010
Bedrag	3.115.000,00	8.955.803,00	8.132.523,29	9.647.980,00	8.228.288,36
Aantal	123	337	308	370	331

	2011	2012	2013	2014
Bedrag	24.239.518,86	36.065.312,80	46.565.086,63	53.492.980,03
Aantal	851	1314	1669	1945

De registratie van een Winwinlening gebeurt pas nadat de kredietgever een getekende akte en delgingstabel heeft overgemaakt aan Waarborgbeheer nv. De kredietgever beschikt hiervoor over een periode van drie maanden na het invullen van de Winwinlening op de web-applicatie. Ontvangen aanvragen op het einde van een kalenderjaar kunnen om die reden in sommige gevallen pas in het daaropvolgende kalenderjaar worden geregistreerd.

c) Tabel 3: Geweigerde Winwinleningen 2006 – 2014

	2006	2007	2008	2009	2010
Bedrag	€ 149.000,00	€ 164.500,00	€ 55.000,00	€ 37.500,00	€ 225.200,00
Aantal	5	6	2	5	8

	2011	2012	2013	2014
Bedrag	€ 381.525,00	€ 361.243,75	€ 394.250,00	€ 581.500,00
Aantal	19	14	15	16

Het aantal weigeringen is gering, aangezien aanvragen via de web-applicatie enkel aanvaard worden indien ze volledig zijn. Bovendien werden in de applicatie een aantal blokkerende controles ingebouwd zodat aanvragen die niet voldoen aan het toepasselijk wetgevend kader van de Winwinlening niet kunnen worden overgemaakt aan Waarborgbeheer nv.

2. Een starter wordt in het kader van de Winwinlening gedefinieerd als iedere zelfstandige en/of vennootschap die nog niet langer dan drie volledige kalenderjaren is ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen of de Sociale kas voor zelfstandigen.

De opdeling van de gegevens naargelang het type aanvrager (starter – niet-starter) gebeurt enkel voor de effectief geregistreerde Winwinleningen.

Tabel 4: Overzicht starters 2011 – 2014

	2011	2012	2013	2014
Bedrag	€ 14.177.490,86	€ 18.583.037,21	€ 22.471.899,86	€ 27.035.474,00
Aantal	520	710	858	1073

Tabel 5: Overzicht niet-starters 2011 – 2014

	2011	2012	2013	2014
Bedrag	€ 10.062.028,00	€ 17.482.275,59	€ 24.093.186,77	€ 26.457.506,03
Aantal	331	604	811	872

3. Zie antwoord geformuleerd voor vraag 1.
4. Zie antwoord geformuleerd voor vraag 2.
5. a) Sinds 9 augustus 2013 bedraagt het maximumbedrag dat één kredietnemer in het kader van meerdere Winwinleningen kan ontleen van verschillende kredietgevers 200.000 euro. Per 31 december 2014 heeft een beperkt percentage van kredietnemers (1,59%) gebruik gemaakt van deze uitbreiding. Voor deze kredietnemers overschrijdt het ontleende bedrag in hoofdsom 100.000 euro, het plafond tot en met 8 augustus 2013.

Ondanks het relatief beperkte percentage van kredietnemers die meer dan 100.000 euro hebben ontleend via meerdere Winwinleningen, kan de uitbreiding positief worden geëvalueerd. De financiële instellingen staan dikwijls weigerachtig tegenover het verstrekken van kredieten aan (startende) kmo's omwille van een te hoog risico. Voor die ondernemingen dienen alternatieve financieringsbronnen aangeboord te worden. Kmo's die nood hebben aan relatief beperkte bedragen, vallen in hun zoektocht naar financiering veelal uit de boot bij formele risicokapitaalfondsen en business angels. De ontbrekende financiering dient in die gevallen te komen van familie, vrienden of kennissen.

- b) Tabel 6: Spreiding van de kredietnemers op basis van het ontleende bedrag in hoofdsom

Bedrag in hoofdsom (totaal)	
200.000	0,25%
> 100.000 en < 200.000	1,34%
> 50.000 en ≤ 100.000	15,06%

≤ 50.000	83,35%
----------	--------

c) Tabel 7: Spreiding van de kredietgevers op basis van het toegekende bedrag in hoofdsom

Bedrag in hoofdsom (totaal)	
50.000	33,46%
> 40.000 en < 50.000	1,57%
> 30.000 en ≤ 40.000	7,11%
> 20.000 en ≤ 30.000	19,13%
> 10.000 en ≤ 20.000	18,33%
≤ 10.000	20,40%

6. a) Tabel 8: Geregistreeerde Winwinleningen 2006 – 2014

	Begroting 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011
Jaarlijks belastingkrediet	€ 64.924,04	€ 253.371,52	€ 414.333,00	€ 629.090,00

	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Jaarlijks belastingkrediet	€ 737.499,00	€ 1.166.713,00	€ 1.917.403,00

Het jaarlijkse belastingkrediet bedraagt 2,5% van het rekenkundig gemiddelde van het nog openstaande saldo van de Winwinlening op 1 januari en 31 december van het belastbare tijdperk. Het jaarlijkse belastingkrediet wordt toegestaan vanaf het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de Winwinlening werd gesloten. Twee jaar na het afsluiten van een Winwinlening genereert deze m.a.w. een impact op de begroting in het kader van de jaarlijkse vergoeding. Tot op heden heeft het Vlaamse Gewest facturen ontvangen van de FOD Financiën voor de aanslagjaren 2006¹ – 2008. De gegevens in de bovenstaande tabel voor de aanslagjaren na 2008 zijn ramingen op basis van de door Waarborgbeheer geregistreeerde Win-winleningen die werden afgesloten ten laatste op 31 december 2013. Omdat de kredietgevers over een termijn van drie maanden na het afsluiten van de Winwinlening beschikken om deze aan te melden bij Waarborgbeheer nv, kan een nieuwe raming, op basis van de geregistreeerde Winwinleningen die afgesloten werden ten laatste op 31 december 2014, pas na 31 maart 2015 worden opgemaakt.

b) Tabel 9: Begrotingsimpact éénmalig belastingkrediet

	Begroting 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011
Eénmalig belastingkrediet	€ 59.500,00	€ 26.619,00	€ 109.229,00	€ 225.848,00

	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Eénmalig belastingkrediet	€ 319.970,00	€ 417.869,00	€ 565.972,00

¹ Aangezien de Win-winlening gestart is medio 2006 werden de aanslagjaren 2006 en 2007 door de FOD Financiën gecumuleerd in één factuur. Hierdoor is er pas vanaf 2009 een effectieve impact op de begroting.

Indien de Winwinlening vervroegd opeisbaar wordt gesteld, kan de kredietgever een éénmalig belastingkrediet ten belope van 30% van het nog openstaande saldo van deze Winwinlening bekomen. Het éénmalige belastingkrediet wordt toegekend voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbare tijdperk waarin vaststaat dat een gedeelte of het geheel van de hoofdsom van de Winwinlening definitief verloren is. Twee jaar na de opeisbaarstelling van de Winwinlening genereert deze met andere woorden een impact op de begroting in het kader van de éénmalige vergoeding. Tot op heden heeft het Vlaamse Gewest facturen ontvangen van de FOD Financiën voor de aanslagjaren 2006¹ – 2008. De gegevens in de bovenstaande tabel voor de aanslagjaren na 2008 zijn ramingen op basis van de door Waarborgbeheer geregistreerde Win-winleningen die in werking zijn getreden ten laatste op 31 december 2013 en op basis van gemiddelde opzeggingspercentages die Waarborgbeheer nv noteert in het kader van de Waarborgregeling. Omdat de kredietgevers over een termijn van drie maanden na het afsluiten van de Win-winlening beschikken om deze aan te melden bij Waarborgbeheer nv, kan een nieuwe raming, op basis van de geregistreerde Winwinleningen die in werking zijn getreden ten laatste op 31 december 2014, pas na 31 maart 2015 worden opgemaakt. Het dient wel opgemerkt te worden dat niet alle opgezegde of afgesloten Winwinleningen ook effectief via de belastingaangifte worden aangegeven.

- c) Er kunnen geen effectieve aantallen worden gerapporteerd omdat enerzijds de FOD Financiën deze gegevens niet overmaakt en anderzijds omdat de ramingen voor de impact op de begroting gebeuren op basis van bedrag.
 - d) Een beheersvergoeding van 170.667 euro wordt voorzien voor 2015.
 - e) In afwachting van de volgende facturen vanwege de FOD Financiën, is het krediet voorzien voor de minderinkomsten, begrepen in het "Fonds voor flankerend economisch beleid" (Hermes), op nul gezet.
7. De opmerking van de Europese Commissie had tot gevolg dat op twee vlakken een aanpassing aan het wetgevend kader van de Winwinlening diende te gebeuren. Het feit dat de "voornaamste" exploitatiezetel van de kmo moest gelegen zijn in het Vlaams Gewest was te strikt en werd strijdig geacht met de Europese regelgeving. Anderzijds werd de uitsluiting van natuurlijke personen die in Vlaanderen werken en hun belastbare inkomen grotendeels in België verwerven, maar in een andere lidstaat wonen, als discriminerend beschouwd.

Om aan de opmerkingen tegemoet te komen, werd in eerste instantie het woord "voornaamste" geschrapt uit het decreet betreffende de Winwinlening (wijzigingsdecreet van 12 juli 2013). Om aan de tweede opmerking van de Commissie tegemoet te komen, diende gewacht te worden op de Bijzondere wet van 6 januari 2014 tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden, waarin o.a. een aanpassing van het belastingstelsel van niet-inwoners wordt voorzien.

Op 29 augustus 2013 werden door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke ordening en Sport het tijdsschema en de teksten tot aanpassing van de belastingvermindering in de personenbelasting in het kader van de Winwinlening overgemaakt aan de Europese Commissie in afwachting van de inwerkingtreding van de Bijzondere wet van 6 januari 2014. De aanpassing van het decreet betreffende de Winwinlening gebeurde op 19 december 2014 en werd op 3 februari 2015 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Met de doorgevoerde aanpassingen werd tegemoetgekomen aan alle opmerkingen die de Commissie had op de Winwinlening. In juli 2014 kwam dan ook het bericht dat de inbreukprocedure met betrekking tot de Winwinlening definitief geklasseerd is door de Europese Commissie.